Archive of SID.ir

فصلنامه علمی پژوهشی
دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت
دوره ۱۳/ شماره ۱ (پیاپی ۴۹)/ بهار ۱۴۰۳
صفحه ۱۳۹ تا ۱۵۶

تاثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی

جهانگیر سعدی
دانشجوی دکترای حسابداری، گروه حسابداری، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم شهر، ایران
Jahangir.sadi@yahoo.com

علی جعفری
استادیار، گروه حسابداری، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم شهر، ایران (نویسنده مسئول)
jafarilarijani@gmail.com

سید حسین نسل موسوی
استادیار، گروه حسابداری، واحد قائم شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم شهر، ایران
nseyadhossein2@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۱۵

چکیده

در دنیای امروز شاهد تلاشهای روزافزون برای یکسان سازی استانداردهای حسابداری در سطح بین المللی هستیم. هدف اصلی این تحقیق بررسی تاثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی به عنوان شاخص های کیفیت اطلاعات حسابداری می باشد. در این راستا، اطلاعات لازم برای تحقق بخشیدن به اهداف پژوهش، از روش تحقیق میدانی و با استفاده از پرسشنامه جمع آوری شده است. جامعه آماری، شامل اساتید و خبرگان حرفه، مشاوران، تحلیل گران مالی و فعالان بازار سرمایه به عنوان استفاده کنندگان از صورتهای مالی شرکتها میباشدکه در سال ۱۳۹۹ صورت پذیرفته است. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها، روش تحلیل عاملی میباشد، همچنین آزمون معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزارهای SPSS و Smartpls انجام شده و برای سنجش پایایی پرسشنامه ها از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شده است. با توجه به یافته های پژوهش و نتایج داده ها که از ۲۳۴ پرسشنامه استخراج گردیده، نشان می دهد که شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحدهای تجاری پذیرنده، باعث افزایش مربوط بودن، شفافیت و قابلیت مقایسه صورتهای مالی شده و به طور کلی منجر به بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری و ارائه ارقام با کیفیت‌ترخواهد شد.

واژه‌های کلیدی: پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی، ارزش های پیش بینی کنندگی.

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

۱- مقدمه

وظیفه اقتصادی بنیادین استانداردهای حسابداری، فراهم آوردن توافقی در باره این است که چگونه معاملات تجاری با اهمیت اجرا میشوند. تضمین افشای کیفیت اطلاعات مالی نیز برای کاهش نبود تقارن اطلاعات الزامی است. وجود پیشرفتهایی در کیفیت حسابداری که در نتیجه پذیرش اختیاری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی می باشد، نبود تقارن اطلاعات بین مدیران و سهامداران را کاهش می دهدو این امر ممکن است از طریق مدیریت درآمد، هزینه سرمایه کمترو قابلیت بالای پیش بینی درآمدهای آینده شرکتها به وسیله سرمایه گذاران میسر شود (بارس و همکاران ۲۰۰۸). استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی مجموعه ای از اصول است که با هدف منظم کردن گزارشگری مالی و ایجاد مجموعه ای از قوانین حسابداری که در سر تا سر جهان مورد پذیرش قرار گیرد، تدوین و منتشر شده است. بر خلاف اصول پذیرفته شده حسابداری در برخی کشورها، که مبتنی بر قواعد است استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی مبتنی بر اصول است. رویکرد مبتنی بر قواعد شامل معیارها، محدودیتها و استثنائات خاصی است در حالی که رویکرد مبتنی بر اصول، روش ها و ایده های اندازه گیری بنیادی جهت معاملات و رویدادهای اقتصادی معرفی میکند. از دیدگاه هیات استانداردهای بین المللی حسابداری هدف اصلی انتشار استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی قادر ساختن شرکتها به ارایه اطلاعات مالی قابل اتکا و شفاف به استفاده کنندگان است. استانداردهای بین المللی معیاری برای سنجش کیفیت ارائه صورتهای مالی محسوب میشوند. زمانی که صورتهای مالی براساس استانداردهای حسابداری تهیه شده باشد، میتوان گفت صورتهای مالی به نحو مطلوب تهیه و ارائه شده اند. تدوین استانداردهای حسابداری بر سه عامل شرایط سیاسی، وضعیت اقتصادی و مهمتر از همه بر تئوری حسابداری مبتنی است. تئوری حسابداری را میتوان مجموعه ای هماهنگ از فرضیات قابل آزمون، مفاهیم و اصول عملی دانست که ساختار کلی لازم را برای پژوهش در ماهیت حسابداری ایجاد می کند.به رغم تنوع رویکردها برای تدوین تئوری حسابداری، هدف مشترک، تدوین چارچوب نظری است برای آن چه حسابداران انجام می دهند، یا انتظار میرود که انجام دهند.این چارچوب دارای سیستم مرتبطی از هدفها و فرضیات است که به تدوین استانداردهای هماهنگ برای بیان ماهیت، عملکرد و حیطه صورتهای مالی و تکنیکهای تهیه آن کمک می کند. به بیان دیگر، فرآیند تدوین استانداردها باید بر تئوری پذیرفته شده حسابداری مبتنی باشد. بنابراین تأمین نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان، نیازمند اطلاعات مربوط و قابل اتکا است و برای این امر به استانداردهایی در حسابداری نیازمند هستیم که بر اصول و ضوابطی مبتنی باشد که این اصول و ضوابط به اندازه کافی روشن و همسان باشند؛ به گونه ای که امکان استفاده از این استانداردها برای همگان امکان پذیر باشد. از طرف دیگر؛ استفاده از روشهای مناسب و اعمال کنترلهای داخلی مناسب نیز برای استقرار این استانداردهای همسان ضروری به نظر میرسد (آدامز و همکاران،۲۰۱۸).

سیاستگذاری در حسابداری همواره یکی از موضوعات پرچالش دوران اخیر بوده است. این مقوله به دنبال ایجاد توازن میان نیازهای اطلاعاتی گروه های مختلف مرتبط با واحدهای تجاری، تعیین مقدار بهینه‌ی تولید اطلاعات و کاهش هزینه های ناشی از تضاد منافع بین تهیه کنندگان و استفاده کنندگان اطلاعات مالی، مسیر پر افت و خیزی را تاکنون پشت سر گذاشته است و به همین واسطه، رویکردهای متفاوتی در این خصوص در نوشتارهای مالی مطرح شده است. از جمله ی این رویکردها، اطمینان به سازوکار بازارهای آزاد است که در آن هسته‌ی اصلی سیاستگذاری را نیروهای فعال بازار تشکیل میدهد. این رویکرد که به عنوان پشتوانه‌ی علمی، نظریه هایی مانند نمایندگی، علامتدهی و انعقاد قراردادهای خصوصی را به همراه خود دارد، در مقابلِ رویکرد بازارهای تحت نظارت قرار میگیرد که در آن مسائلی مانند: شکست بازار و منافعِ اجتماعیِ نظارت، مطرح می‌شود.

بر اساس نظر هیات استانداردهای حسابداری مالی تصمیمات سرمایه گذاران واعتبار دهندگان و استفاده آنها از اطلاعات دارای گستردگی بسیار بیشتری نسبت به سایر گروه های خارجی می باشد و به همین دلیل تصمیمات آنها دارای تاثیرات عمده ای در تخصیص منابع اقتصادی یک کشور است. ازآنجاییکه سرمایه گذاران و اعتباردهندگان دو گروه اصلی برون سازمانی اطلاعات مالی بشمار می روند و فراهم کردن اطلاعات مربوط برای این دو گروه یکی از رسالت های اصلی مدیریت و سیستم های حسابداری می باشد لذا توجه ویژه به نوع نیازهای اطلاعاتی در چارچوب ویژگیهای کیفی اطلاعات برای این افراد ضرورت دارد(دیفوند و همکاران،۲۰۱۹). باتوجه به اینکه استفاده کنندگان مزبور گزارشهای مالی را به عنوان یکی از منابع اصلی اطلاعات مالی در مورد واحدهای اقتصادی ملاک تصمیم گیری قرار می دهند بنابراین گزارشگری مالی بر اساس نظرهیات استانداردهای حسابداری مالی باید اطلاعاتی فراهم سازد که برای سرمایه گذاران و اعتبار دهندگان بالفعل و بالقوه وسایر استفاده کنندگان در تصمیم گیریهای سرمایه گذاری واعطای اعتبار وسایر تصمیمات مشابه مفید واقع شود. رویکرد سودمندی در تصمیم وتئوری اثباتی حسابداری را میتوان برای مسایل مربوط

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

به چارچوب نظری مثبت و عدم تقارن اطلاعات بکار برد تا بتوان توضیح داد چرا استانداردهای حسابداری از اهمیت قابل توجهی در ارتباط با کیفیت حسابداری برخوردار هستند. حسابداری مالی را می توان بعنوان فرایندی برای خلاصه سازی داده های مالی ثبت شده و منتشر شده از سازمانها به منظور کسب منفعت ذینفعان خارجی تعریف نمود. کاربران گزارش های مالی معمولا افرادی هستند که در فعالیتهای روزانه شرکها مشارکت ندارند. از آنجا که حسابرسان در فرایند نقل و انتقال اطلاعات مشارکت دارند و افرادی که به این داده ها برای تصمیم گیری نیازمند هستند، بنابراین افزایش گزارش نویسی این اطلاعات و مسایل مربوط به عدم تقارن در مورد انها میتواند مطرح شود (برنارد و همکاران،۲۰۱۸).

لذا استانداردهای حسابداری در این راستا خـواسـتار تهیه و تنظیم صورتهای مالی به گونه ای است که از یک طرف امـکان اتـخـاذ تـصمیمات آگـاهـانه با رعایت ویژگیهای کیفی اطلاعات حسابداری بـرای استفاده کنندگان را فراهم نموده و ازطرف دیگر باعث گمراهی آنان نشود . بنابراین در این تحقیق به بررسی تاثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی پرداخته شده است.

مبانی نظری

جهانی شدن همراه با ادغام های منطقه ای مثل موافقتنامه تجارت آزاد آمریکای شمالی و یا اتحادیه های آسه ان در شرق آسیا و ایجاد بازار مشترک کشورهای آمریکای جنوبی (مرکوسور) به همراه هماهنگ سازی در اتحادیه اروپا، سبب شدند تا تغییراتی در ساختار اقتصادی جهان به وجود آید. اصولا این تغییرات در کشورهای با شرکتهای بزرگ چند ملیتی به ویژه با شرکتهای که در بخشهای مختلف اقتصادی فعالیت دارند بیشتر متداول گردید.

زیرا انتظار می رود جهانی شدن منجر به بهبود تخصیص منابع و توسعه بازارهای سرمایه بین المللی شود. بدیهی است چنین فرآیندی نیازمند اطلاعات قابل اعتماد و قابل اتکا در سطح جهانی است. بنابراین، چالش در جهت هماهنگ سازی استانداردهای حسابداری به منظور ارائه اطلاعات مفید و قابل اعتماد برای سطوح مختلف سرمایه گذاران و اعتباردهندگان جهانی، اجتناب ناپذیر گردید. علاوه بر آن، بروز بحرانها در شرکتهای بزرگ چند ملیتی در دهه های اخیر تقاضا برای شفافیت اطلاعات و همچنین استفاده از استانداردهای گزارشگری یکسان را بیشتر کرده است (کاروالیو و سالوتی، ۲۰۱۳). به عبارتی، پدیده جهانی شدن سبب شده است تا در سالهای اخیر، تقاضا برای معماری جدیدی از استانداردهای حسابداری به وجود آید که در حال حاضر تحت عنوان استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی مطرح است. توسعه تجارت و سرمایه گذاری بین المللی، به ویژه توسط شرکتهای آمریکایی و افزایش سرمایه گذاری شرکت های خارجی در آمریکا، باعث انگیزه هایی برای یکنواخت کردن استانداردهای حسابداری در سطح بین المللی شده است. در این جهت، هیات تدوین استانداردهای بین المللی و سازمانها و نهادهای مختلف در آمریکا پروژهای برای تدوین چارچوب نظری مشترک برای تدوین استانداردهای حسابداری همسان شروع کرده اند. در واقع همسان سازی استانداردها در اقتصاد جهانی، امری ضروری برای همه کشورهاست(کتون،۲۰۱۷).

با گسترش تمایل کشورهای مختلف برای بکار گیری استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی توجه زیادی به این نکته جلب شد که آیا بین این استانداردهاو کیفیت حسابداری همبستگی وجود دارد یا خیر. کیفیت حسابداری موضوعی است که در سالهای اخیر به کانون توجه در ارزیابی عملکرد حرفه حسابداری و حسابداران تبدیل شده است.در پی رسوایی های مالی اخیر، اطمینان و اعتماد سرمایه گذاران به سیستم گزارشگری مالی سست شده و لذا کیفیت حسابداری به عنوان عامل مهمی در تعیین اعتبار و قابلیت اعتماد ارقام گزارش شده پدیدار گشته است. مزایای مورد انتظار از بکارگیری ا ستانداردهای بین المللی گزار شگری مالی ، در مبانی نظری به فراوانی بحث شـده اسـت. اعتقاد بر این اسـت که این اسـتانداردها، به دلیل الزامات افشـای اضافی و قواعد اندازه گیری و شناخت خاص، که به طور مستقیم کیفیت ارقام حسابداری را تحت تأثیر قرار می دهد، موجب شـفاف تر شـدن گزارشـگری مالی میشـوند (مرزوکی و همکاران،۲۰۱۶).

از آنجا که فراهم آوردن اطلاعات مالی برای استفاده در تصمیم گیری اقتصادی، وظیفه است و اطلاعات مالی نشان دهنده وضعیت مالی و نتایج عملیات هر واحد گزارشگر « حسابداری » است؛ ارتباط بین واحدهای گزارشگر با تصمیم گیرندگان اقتصادی از طریق گزارشهای مالی برقرار می شود. بنابراین، حسابداری را می توان به عنوان زبان تجارت معرفی کرد. صورتهای مالی به عنوان مهم ترین منبع اطلاعاتی برای انعکاس نتایج عملکرد و وضعیت مالی و جریان های نقدی واحدهای تجاری شناخته شده و به همین دلیل، مبانی تهیه صورتهای مالی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. همچنان که بازارها به سمت پیچیدگی و جهانی شدن در حرکت هستند؛ اختلافات بین دو مجموعه استانداردهای ملی و بین المللی به موضوعی بااهمیت تر و از منظر سرمایه گذاران و سایر استفاده

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

کنندگان اطلاعات(که با انبوهی از تفاوت ها مواجه می شوند)؛ به امری دشوار تبدیل می شود. رشد تجارت بین المللی و جریانهای سرمایه و پیوستگی اقتصادی فزاینده، به تمایل به هماهنگ سازی استانداردهای حسابداری در میان کشورها منجر شده است. از این رو، نیازمند استانداردهای حسابداری پایدار، جامع و مبتنی بر اصولی روشن در ارتباط با واقعیات اقتصادی هستیم که به اندازه کافی همسان بوده تا در جهان یکپارچه امروز، استفاده از آنها و مفهوم بودنشان برای همگان فراهم باشد. حداقل از جنبه نظری این توافق وجود دارد که داشتن مجموعه واحدی از استانداردهای با کیفیت بالا، منافع سرمایه گذاران را تامین میکند و هزینه های دسترسی به بازارهای سرمایه در سراسر جهان را کاهش میدهد. در یک بازار سرمایه یکپارچه، منطق وجود مجموعه واحدی از استانداردها آشکار است، زیرا این مجموعه واحد، مقایسه پذیری و درک گزارشگری مالی را بهبود می بخشد. حسابداری زبانی مشترک است و جهانی سازی فعالیت های مالی به طور فزاینده ای نیازمند استفاده از این زبان مشترک است. استانداردهای بین المللی گزارش گری مالی، همان زبان مشترک برای جهانی سازی فعالیت های مالی است؛ ضمن این که همسان سازی بین المللی، بر راهبری شرکت ها، حسابرسی، استانداردهای اخلاقی و ساز و کارهای نظارتی تاثیر گذار است(نادی و همکاران،۲۰۱۵).

یکی از اهداف نهایی موسساتی که در زمینه افزایش شفافیت و یکنواختی صورت های مالی فعالیت میکنند وضع مجموعه ای از استانداردهای جهانی یکنواخت است.انتظاری که استفاده کنندگان اطلاعات مالی از شرکتهای بزرگ و فعال در بازار سرمایه دارند این است که اطلاعات حسابداری انها از کیفیت بالایی برخوردار باشد زیرا در صورتی که کیفیت مالی شرکتها افزایش یابد ارزش شرکتها نیز افزایش می یابد ، اسناتداردها ، مقررات لازم الاجرایی هستند که حسابداران را در اجرای کارشان راهنمایی کرده و باید مطابق با شرایط محیطی هر کشور تدوین شوند ، تهیه صورتهای مالی منطبق با استانداردهای حسابداری مانع از بروز رفتارهای فرصت طلبانه شده و اطلاعات سودمندی را در اختیار استفاده کنندگان قرار می دهد . استانداردها قوانین کاربردی هستند که حسابداران را در تهیه صورتهای مالی که بخش اصلی گزارشگری مالی است یاری می کنند(وکیلی فرد، علی اکبری،۱۳۸۸).

کیفیت بالای گزارشگری میتواند نگرانی های سرمایه گذاران را در باره اطلاعات داخلی تا حد زیاد ی مرتفع کند همچنین انتشار عمومی اطلاعات با کیفیت از سوی مدیریت باعث کاهش نبود تقارن اصلاعاتی میان مدیریت و دیگر استفاده کنندگان خواهد شد. بر اساس مطالعات صورت گرفته، کاهش نبود تقارن اطلاعاتی به نوبه خود منجر به کاهش هزینه سرمایه، کاهش ریسک اطلاعاتی، افزایش توان پیش بینی جریان های نقدی، بهبود ارزشیابی شرکت و همچنین افزایش نقد شوندگی سهام میشود .

در طول سالهای اخیر بسیاری از کشورها به استفاده از استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی تمایل پیدا کرده و با پذیرش این استانداردها سعی کرده اند گزارشهای مالی را به گونه ای تهیه کنند که با گزارش ها یدیگر کشورهایی که از استانداردهای بین المللی استفاده میکنند قابلیت مقایسه داشته باشند.اما شرایطی که استانداردهای بین المللی مطابق با آن طرح ریزی شده به طور کامل متفاوت از شرایط کشور ما بوده است. درکشورهایی که پایه گذار استاندارد های بین المللی بودند، مالکیت از مدیریت از نظر محتوایی به طور کامل تفکیک شده، تامین مالی از طریق بازار های سرمایه صورت میگیرد و تورم نا چیزی در این کشورها وجود دارد. در حالی که در کشورهای در حال توسعه، مالکیت تنها از نظر شکل از مدیریت جدا شده و مالک اصلی دولت است. تامین مالی از طریق بانکها صورت میگیرد و تورم حاد وجود دارد. به همین دلیل تا کنون استانداردهای گزارشگری مالی در ایران با استانداردهای بین المللی متفاوت بوده است(وکیلی فرد و علی اکبری، ۱۳۸۸) .

استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی

استاندارد سازی بخشی از سلسله مراتب توسعه فراگیر است که در اصطلاح به آن مدرنیته گفته میشود. در جامعه مدرن هماهنگ سازی استانداردهای حسابداری امری لازم و ضروری است.

استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی به مجموعه ای از استانداردهای حسابداری گفته میشود که توسط هیات استانداردهای حسابداری بین المللی برای شناخت، اندازه گیری و گزارشگری معاملات و رویداد های یک شخصیت حسابداری وضع شده و مورد توافق قرار گرفته اند(هوپ و همکاران، ۲۰۰۹).

هدف این استانداردها تهیه صورتهای مالی شرکتهای سهامی در قالب یک استانداراد جهانی است. هیات استانداردهای حسابداری بین المللی یک نهاد مستقل در لندن است که ۱۵ عضو از کشورهای مختلف را دارد و کار خود را از سال ۲۰۰۱ آغاز کرده است . تا کنون بیش از ۱۴۰ کشور IFRS را برای گزارش دهی مالی کشورهای خود الزامی داشته اند.

با پذیرش IFRS شرکت میتواند صورتهای مالی خود را با اصول مشابه به شرکتهای رقیب خارجی ارایه کند. در نتیجه قابلیت مقایسه بین اطلاعات این شرکتها وجود داشته و علاوه بر آن شرکت های مادری که شرکتهای تابعه آنها در سایر

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

کشورهایی وجود دارند که IFRS را پذیرفته اندقادر خواهند بود تا یک زبان مشترک حسابداری داشته باشند. همچنین بکارگیری IFRS می تواند برای شرکتهایی که قصد افزایش سرمایه گذاری خارجی خود را دارند سودمند باشد.

وجود تفاوتها در نحوه گزارشگری مالی میتواند به عنوان یک محدودیت برای سرمایه گذاردر رابطه با موقعیتهای بیشتر برای سرمایه گذاری قلمداد شود.صورتهای مالی که با استفاده از مجموعه استاندارد های حسابداری مشترک ارایه شوند میتوانند سرمایه گذار را در فهم بهتر شرایط مختلف سرمایه کذاری یاری کتند. از این رو دلیل اهمیت پذیرش استانداردهای بین المللی و استانداردهای گزارشگری مالی را میتوان ایجاد یکپارچگی و یکسان سازی رویه های حسابداری و مقایسه پذیر بودن صورت های مالی شرکتها میان کشورهای مختلف و افزایش سرمایه گذاری ها استنتاج کرد (بارث، ۲۰۱۳).

هدف استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی

الف – شفافیت اطلاعات برای استفاده کنندگان و امکان قابلیت مقایسه اطلاعات بین دوره های مالی ارایه شده

ب – ایجاد نقطه شروع مناسبی برای گزارشگری حسابداری بر اساس استفاده از استانداردهای بین المللی گزاشگری مالی

ج – تولید اطلاعات با هزینه ای کمتر از منافع حاصله آن

در کل هدف استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی این است که مقایسه های بین المللی را تا حد ممکن افزایش دهد(باقر آبادی و همکاران، ۱۳۹۵)

مزایای استانداردهای گزارشگری مالی

مزایای بکارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی به طور کلی مرتبط با جنبه های شفافیت ،همسان سازی و سازگاری صورتهای مالی و کاهش موانع ناشی از نبود تقارن اطلاعاتی در حوزه تامین مالی است.

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی همان زبان مشترک برای جهانی‌سازی فعالیت‌های مالی است. ضمن این که همسان‌سازی بین‌المللی بر راهبری شرکت‌ها، حسابرسی، استانداردهای اخلاقی و ساز و کارهای نظارتی نیز تأثیر گذار است. از این‌رو به‌طور خلاصه می‌توان مزایای زیر را برای پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی برشمرد:

افزایش شفافیت و دقت: استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی باعث افزایش قابلیت مقایسه و کیفیت صورت‌های مالی می‌شوند و به سرمایه‌گذاران و سایر مشارکت‌کنندگان بازار در اتخاذ تصمیمات آگاهانه اقتصادی کمک می‌کنند.

تقویت پاسخگویی: استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با کاهش شکاف اطلاعاتی بین دارندگان اطلاعات و سرمایه‌گذاران، موجب تقویت پاسخگویی می‌شوند. استانداردهای مذکور، به عنوان منبع اطلاعات قابل مقایسه جهانی، برای قانونگذاران نیز اهمیت ویژه‌ای دارند.

مشارکت در کارایی اقتصاد: استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی با کمک به سرمایه‌گذاران درشناسایی فرصت‌ها و تهدیدهای سرمایه‌گذاری در سر تا سر جهان، موجب تخصیص بهینه منابع می‌شوند. برای شرکت‌ها نیز، استفاده از یک زبان حسابداری قابل اعتماد، هزینه سرمایه و هزینه‌های گزارشگری بین‌المللی را کاهش می‌دهد.

چالش های استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی

الف – استفاده از شفافیت مالی: استفاده از روش بهای تمام شده روشی است که به صورت سنتی مورد استفاده حسابداران قرار میگیرد. اما استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی شفافیت مالی را جایگزین این روش حسابداری میکند. طرفداران استفاده از شفافیت مالی معتقدند که باید گزارش های مالی آینده نگر باشند و بتوانند به سرمایه گذار در تصمصیم گیری برای سرمایه گذاری در آینده کمک کند.

ب – شرایط اقتصادی و سیستم های حسابداری نا مشابه: استفاده از استانداردهای گزارشگری یکسان و هماهنگ از انعطاف پذیری حسابداری می کاهد.از طرفی استانداردهای حسابداری نمی تواند در تمام جوامع با وضعیت اقتصادی، قانونی و محیطی مختلف مناسب و به راحتی قابل اجرا باشد.

ج – حفظ نشدن منافع تمام گروه های ذینفع: شرکتهای چند ملیتی ، شرکتهای پیشرفته، سرمایه گذاران کشورهای پیشرفته یا شرکتها و سرمایه گذاران کشورهای در حال توسعه از جمله ذینفعان اصلی استفاده از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی هستند. هر یک از این گروه ها دارای منافعی هستند که بعضی از آنها در یک راستا قرار نمی گیرند.

مروری بر پیشینه پژوهش

بارث و همکاران در سال ۲۰۰۸ دریافتند، اطلاعات تهیه شده بر اساس استانداردهای بین المللی حسابداری، نسبت به اطلاعات حسابداری تهیه شده بر اساس استانداردهای ملی حسابداری، به استثنای استانداردهای امریکایی، کیفیت بیشتری دارند .

کالئو ۲۰۰۷ در بررسی اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر مقایسه پذیری و ارتباط گزارشگری مالی در اسپانیا نشان داد که مقایسه پذیری داخلی بعد از پذیرش

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی نسبت به قبل آن کاهش یافته است این مطالعه نشان میدهد در صورت استاده همزمان از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و استانداردهای ملی حسابداری مالی مقایسه پذیری داخلی کاهش می یابد.

چریسنتت ۲۰۰۸ نتیجه پژوهشهایی که در رابطه با پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و کیفیت حسابداری وجود دارد تا حدودی متفاوت است مسئله ای که جای تامل دارد این است که آیا به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی تاثیر فزاینده ای بر کیفیت اطلاعات حسابداری دارد یا این که بهبود کیفیت مشاهده شده نتیجه اجرا ی تغییرهای دیگری به طور همزمان با پذیرش استانداردها بوده است.

در مطالعه ای (داسکه و همکارانش ۲۰۰۷) تاثیر های بازار سرمایه را که ناشی از پذیرش اجباری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی است مورد بررسی قرار دادند آنها مدارکی یافتند که با کاهش نبود تقارن اطلاعاتی در ارتباط با پذیرش الزامی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی سازگار است.

مارتیز و دومر ۲۰۱۲ با استفاده از داده های تامسون رویترز خواص آماری پیش بینی درآمد سه ماهه در سال تصو یب (IFRS ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۱) در برزیل، دریافتند که پذیرش IFRS بر ویژگی هایی مانند دقت، تعصب و دقت پیش بینی تحلیلگران در شر ایط مختلف مفید هستند. نتایج نشان میدهد که افزایش دقت بر ای شرکت های سودآورتر، مفیدتر است.

چن و همکاران ۲۰۱۲ در پژوهش خود با موضوع اثرات جانبی پذیرش اجباری IFRS بر بازده سرمایه گذاری در ۱۷ کشور اروپایی نشان داد که پس از پذیرش IFRS قدرت اجرای قانون، ترکیب همکاریها و رقابت صنعت تحت تأثیر قرار می گیرند؛همچنین بهره وری داخلی و خارجی سرمایه گذاری افزایش یافته است و به طور کلی، اثرات جانبی مثبت تصویب اجباری IFRS قابل استناد می باشد.

درز۲۰۱۲ در بررسی پذ یرش کامل یا منطبق شده IFRS با استانداردها ی حسابداری چین به این نتیجه دست یافت که چین در اصلاحات حسابداری، از جمله همگرایی با IFRS به میزان قابل توجهی با عوامل داخلی و خارجی در ارتباط است. با توجه به یافته های آماری و جزئیات، از جنبه های نظری (یعنی نظریه جبر محیط زیست، جهانی شدن، رشد اقتصاد و حسابداری حرفه ای در چین و نفوذ نظارتی دولت چین)، این مطالعه پیشنهاد میکند که چین باید IFRS مبتنی بر حسابداری داخلی خود را ادامه داده و در موارد نیاز استانداردها همگرایی بیشتری با IFRS یابند.

دیمیتریو پولوس ۲۰۱۳ اثر استفاده از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر کیفیت اطلاعات حسابداری در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آتن را بررسی کردند آنها نشان دادند که به کارگیری استانداردهای حسابداری از لحاظ شناخت زودتر زیان، کاهش مدیریت سود و افزایش شفافیت اطلاعات ارائه شده ارقام حسابداری شده است.

راجنی مالا و پارمودچند ۲۰۱۴ به بررسی تأثیر رهنمودهای تکمیلی درباره استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی برای افزایش کمک به تصمیم گیری پرداخته اند. یافته ها به الزام تهیه راهنمود تکمیلی برای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی تأکید می کنند و حسابداران را به بهره گیری از هرگونه راهنمایی درباره استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی که توسط هیئت تفسیر استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی تهیه شده است، ملزم می سازد .

جورج لاتریدیس۲۰۱۰ به بررسی اتخاذ استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در بریتانیا پرداخت. در این مطالعه، این موضوع بررسی شد که آیا اتخاذ استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی منجر به ارقام حسابداری با کیفیت تر می شود یا خیر. نتایج نشان میدهد معمولا اجرای استانداردهای بین المللی گزار شگری مالی کیفیت حسابداری را تقویت می کند و میدان مدیریت سود را کاهش داده، به تشخیص به موقع تر زیان کمک نموده و منجر به مقیاس های ارتباط ارزشی بیشتر می شود.

امانوئل ابنجوا۲۰۱۶ در پژوهشی با عنوان پیاده سازی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار نیجریه به ارزیابی این ادعا می پردازد که پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی منجر به بهبود کیفیت گزارشات مالی، کاهش هزینه های حسابرسی و بهبود کارایی مدیریت مالی می شود.

الموتاریو همکاران۲۰۱۷ در پژوهشی با عنوان نگرش دانشجویان در ارتباط با پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در کویت به بررسی درک نمونه ای از دانشجویان در رابطه با استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و مفید بودن این استانداردها پرداختند. پاسخ دهندگان معتقد هستند که به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی اندازه گیری و افشا حسابداری را بهبود می بخشد و مطالعه آنها به دانشجویان در پیدا کردن موقعیتهای شغلی آتی کمک می کند.

سوریانتو و همکاران (۲۰۱۹) به بررسی ثیر پذیرش اجباری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) در مدیریت زنجیره تأمین پرداختند. نتایج تحقیق نشان از وجود رابطه

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

معنادار میان گزارشگری مالی بین المللی و مدیریت زنجیره تأمین دارد. ابعاد کیفیت حسابداری زنجیره تأمین ، یعنی؛ ارتباط ارزشی(محتوای اطلاعاتی)، مدیریت سود و شناخت به موقع زیان با مدیریت زنجیره تأمین رابطه مثبت داشت. اجرای بهتر گزارشگری مالی بین المللی، کلید بهبود مدیریت زنجیره تأمین است.

ویرانگا و همکاران (۲۰۲۰) به بررسی بررسی ارتقا گزارش مسئولیت اجتماعی شرکت بعد از اجرای IFRS پرداختند. با استفاده از نظریه ذینفعان ، این مطالعه نشان داد که سطح گزارش CSR (افشا) در گزارش های سالانه شرکت هایی که IFRS را پذیرفته اند، به طور قابل توجهی بیشتر از شرکت هایی است که IFRS را قبول نمی‌کنند.

عزیزی و همکاران (۱۴۰۰) به ارائه الگویی از اثر ویژگی‌های سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری بر عملکرد سیستم مبتنی بر نقش تعدیلی عدم‌اطمینان‌کاری و عدم تمرکز سازمانی پرداختند. تجزیه‌وتحلیل داده‌ها به روش مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان می‌دهد ویژگی‌های سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد سیستم تأثیر دارد. همچنین مطابق با نتیجه به‌دست‌آمده از فرضیه دوم عدم تمرکز سازمانی، تأثیر ویژگی‌های سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد سیستم را تعدیل می‌کند. از سویی، مطابق با نتیجه به‌دست‌آمده از فرضیه سوم عدم‌اطمینان‌کاری، تأثیر ویژگی‌های سیستم اطلاعات حسابداری بر عملکرد سیستم را تعدیل می‌کند.

ابوالفتحی و همکاران (۱۳۹۹) به بررسی پیامدهای کیفیت گزارشگری یکپارچه بر ارزش‌گذاری شرکت‌ها و عملکرد آتی شرکت با تاکید برنقش پیچیدگی و نیازهای تأمین منابع مالی خارجی پرداختند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بازار سرمایه نگرش مثبتی نسبت به شرکت‌هایی دارد که از رویکرد گزارشگری یکپارچه برای ارائه اطلاعات خود استفاده می‌کنند؛ و این نگرش مثبت منجر به افزایش ارزش‌گذاری شرکت می‌گردد. همچنین نتایج پژوهش نشان دهنده‌ی آن است که رابطه‌ی مثبت میان ارزش‌گذاری شرکت وگزارشگری یکپارچه در شرکت‌های دارای پیچیدگی سازمانی و شرکت‌های نیاز به تامین مالی خارجی بالاتر، قوی‌تر است. و در پایان نتایج پژوهش بیان می‌کندکه گزارشگری یکپارچه از طریق ارائه اطلاعات شفاف و جامع سبب می‌گردد تصمیم‌گیرندگان داخلی بتوانند تصمیمات بهینه‌ای را اتخاذ نمایند که موجبات بهبود عملکرد آتی شرکت را فراهم می‌آورد.

کوچکی و همکاران (۱۳۹۹) به بررسی امکان سنجی بکارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) بر اساس هوش فرهنگی مالی پرداختند. نتایج نشان میدهد که در شرکتهای مذکور هوش فرهنگی مالی و ابعاد آن (راهبرد شناخت، دانش شناخت، انگیزشی و رفتاری) جهت به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی وجود دارد.

اسدی و همکاران ۱۳۹۸ به بررسی نقش تعدیل کننده پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی (IFRS) بر رابطه میان کیفیت سود و هزینه حقوق صاحبان سهام (شواهد تجربی : بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و شرکت‌های سرمایه‌گذاری فعال در بورس اوراق بهادار تهران) پرداختند.که نتایج نشان می دهد که بعد از دوره پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی (IFRS) بانک ها و شرکت های بیمه و شرکت های سرمایه گذاری کاهش قابل ملاحظه ای را در زمینه هزینه حقوق صاحبان سهام را تجربه کرده اند. همچنین ارتباط معکوس میان کیفیت سود و هزینه حقوق صاحبان سهام در دوره بعد از اجرای استانداردهای گزارشگری مالی بین الملل (IFRS) افزایش یافته است.

خوبرو و همکاران ۱۳۹۷ به بررسی تاثیر به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر ویژگی های کیفی گزارشگری مالی پرداختند. یافته ها موید این مطلب است که ویژگیهای کیفی گزارشگری مالی تحت تاثیر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی قرار خواهد گرفت.

رحمانی و همکاران ۱۳۹۷ به بررسی تاثیر پیاده سازی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی(IFRS) بر کیفیت گزارشگری مالی پرداخت. نتایج نشان داد که گزار شگری مالی یک ابزار اساسی برای برقراری ارتباط بین افراد درون سازمانی و برون سازمانی می باشد که نتایج معاملات و رویدادها را در قالب صورتهای مالی گزارش میکند و تصمیم گیرندگان از این اطلاعات برای ارزیابی شرایط اقتصادی واحد گزارشگر استفاده میکنند.

مصدق و همکاران ۱۳۹۷ به بررسی تاثیر اجرایی شدن استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) در شفافیت مالی (مطالعه موردی: شرکت های بیمه پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران) پرداختند، نتایج موید این واقعیت است که مدل ساختاری مشاهده شده ازبرازش مطلوبی برخوردار است. به علاوه بررسیهای بیشتر نشان داد که از دیدگاه خبرگان، شکاف بین وضعیت موجود و مطلوبدر زمینه هریک از ابعاد موثر بر شفافیت اطلاعاتی در سطح شرکت، از لحاظ آماری معنادار و بااهمیت است.

فاطمی مقدم ۱۳۹۷ به بررسی محاسن و موانع پذیرش استانداردهای حسابداری در سطح بین المللی بر کیفیت گزارشگری مالی در ایران پرداخت. نتایج پژوهش نشان داد که محاسن مناسبی پیشروی پذیرش و استفاده از استانداردهای

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

حسابداری در سطح بین الملل در گزارشگری مالی وجود دارد ولی در مقابل این محاسن، معایبی نیز در مقابل پذیرش این استانداردها وجود دارد که بایستی برطرف شوند ولی درمجموع امکان استفاده و پذیرش استانداردهای مالی بین المللی در ایران فراهم است و استفاده از استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی می تواند به سودمندی بیشتر شرکت ها منجر شود.

مرادی و همکاران ۱۳۹۷ به بررسی اثر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) بر مدیریت سود ناشی از اقلام تعهدی پرداختند. یافته های تحقیق نشان داد، بین استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی با مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی رابطه معنی داری وجود ندارد.

هدایتی و همکاران ۱۳۹۷ به بررسی شناسایی نیازهای آموزشی جامعه حسابداران رسمی ایران در ارتباط با پیاده سازی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در ایران پرداختند.کاربرد عملی از تحقیق موجود عبارت است از شناسایی سرفصل های مورد نیاز جهت آموزش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و تفاوت در نیازهای آموزشی در میان زیرمجموعه های حرفه، به منظور ایجاد و توسعه سیستم آموزشی هدفمند و کارا در ارتباط با آماده سازی جهت پذیرش این استانداردها.

سلیمانی و همکاران ۱۳۹۶ به بررسی دیدگاه افراد فعال در حرفه حسابداری درخصوص پذیرش و به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در ایران پرداختند. نتایج نشان داد که هماهنگ سازی استانداردهای حسابداری هدفی ارزشمند است و اگرچه اختلاف نظرهایی درخصوص شیوه بکارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی وجود دارد اما اکثریت افراد حرفه موافق با بکارگیری این استانداردها و نیل به هدف هماهنگ سازی و داشتن استانداردهای جهانی هستند.

عسگری ۱۳۹۶ به بررسی تاثیر استانداردهای حسابداری ایران بر ویژگی های کیفی اطلاعات صورتهای مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج حاصل از این پژوهش درراستای فرضیه های مطرح شده به این شرح بودند که استانداردهای حسابداری ایران بر ویژگی مربوط بودن 'قابلیت مقایسه و قابل فهم بودن اطلاعات در صورتهای مالی تاثیر بالا و بر ویژگی قابلیت اعتماد تاثیر پائینی دارند.جهت بررسی میزان تاثیر استانداردهای حسابداری ایران بر هر یک از ویژگی های کیفی از آزمون آنالیز واریانس برروی چهار شاخص مربوط بودن 'قابلیت مقایسه ' قابلیت اعتماد و قابل فهم بودن اطلاعات استفاده گردید . بدین منظور با استفاده از آزمون مقایسه ای دوتایی میانگین ها دسته های دوتایی با یکدیگر مقایسه شد و رتبه اول این تاثیر گذاری را ویژگی مربوط بودن بدست آورد .

بولو و همکاران ۱۳۹۶ به بررسی الگوی رویکرد حسابداران و حسابرسان به استانداردهای حسابداری و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری پرداختند . نتایج بررسی ها نشان داد که حسابداران از رویکرد عمیق قابل توجهی بهره مند نیستند و حسابرسان دارای رویکرد عمیق می باشند، بین عمق رویکرد حسابداران و حسابرسان، تفاوت معناداری وجود دارد و نگاه و رویکرد حسابرسان، نسبت به حسابداران، عمیقتر است. همچنین، رویکرد عمیق حسابداران و حسابرسان موجب افزایش کیفیت اطلاعات حسابداری می شود.

خدادادی و همکاران ۱۳۹۵ به بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری در کشورهای درحال توسعه پرداختند. یافته های پژوهش نشان می دهد که رشد اقتصادی تأثیر معکوس و معنادار و آموزش و وجود بازار سرمایه تأثیر مستقیم و معناداری بر پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری در کشورهای درحال توسعه دارند. همچنین، براساس نتایج پژوهش، درجه باز بودن اقتصاد تأثیر معناداری در پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری در کشورهای مورد بررسی از خود نشان نداده است.

پیوندی و همکارانش ۱۳۹۴ به برر سی اهمیت و ماهیت استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و تأثیر آن بر کیفیت پرداختند و به تأیید نشدن تأثیر تغییرهای است اندازدهای حسابداری بر بیشتر شاخص های کیفیت اطلاعات حسابداری در مطالعات پیشین اشاره نمودند و اظهار داشتند که به کارگیری استانداردهای بین المللی که موجب شفافیت اطلاعاتی هرچه بیشتر بازار سرمایه و ارتقای جایگاه بین المللی کشور می شود ،نیازمند همفکری و همکاری متقابل سازمان ها و نهادهای مرتبطی چون سازمان حسابرسی، جامعه حسابداران رسمی ایران، سازمان بورس و سازمان امور مالیاتی است. همچنین برای به کارگیری موفق این استانداردها باید با نگاهی واقع بینانه به چالشها و وضعیت موجود توجه شود .

حجازی و همکاران ۱۳۹۲ به بررسی اثرات پذیرش استانداردهای حسابداری بین المللی در بعد اقتصادی بر محیط ایران پرداختند. بر اساس اظهارنظر دانشگاهیان، حسابرسان و حسابداران، نتیجه گیری شد که پذیرش استانداردهای حسابداری بین المللی بر محیط ایران اثر اقتصادی دارد؛ به علاوه میان اظهارنظر پاسخگویان تفاوت معناداری وجود ندارد.

اعتمادی و همکاران ۱۳۹۶ به بررسی فراتحلیل پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و ارتباط ارزشی اطلاعات حسابداری پرداختند. نتایج به دست آمده حاکی از آن

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

است که به جز حالت پذیرش داوطلبانه، ارتباط ارزشی ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام در دوره بعد از پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی کاهش داشته است اما اندازه این کاهش، به شرایط قانونی و تجاری حاکم برکشورها بستگی دارد. همچنین، ارتباط ارزشی سود حسابداری، بعد از پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در مجموع با افزایش همراه بوده است، اما بررسی‌های بیشتر حاکی از آن است مربوط بودن سود، بسته به شرایط قانونی و تجاری حاکم بر کشورها، می‌تواند واکنش‌های متفاوتی نسبت به پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی داشته باشد.

نتیجه گیری

مرور ادبیات حسابداری نشان میدهد که پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، موجب تحقیقات گسترده ای در حوزه دانش حسابداری شده و پیامدهای اقتصادی زیادی در سراسر جهان داشته است. علیرغم وجود تحقیقات گسترده در زمینه حسابداری گزارشگری بین المللی و همچنین تبعات اقتصادی پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، تحقیقات اندکی به تاثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی پرداخته اند. بدیهی است که عدم توجه به اثر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی میتواند سبب شود تا نقش ارزش اطلاعات حسابداری تحت استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی نادیده گرفته شود. و همچنین جهانی شدن استانداردهای حسابداری، نشان دهنده یکی از تغییرات قابل توجه در نظام قانونی حسابداری است. در مجموع، به نظر می رسد پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، تنها در شرایط خاصی مانند سیستم های حسابداری با ضمانت اجرایی بالای حسابداری و حسابرسی منجر به افزایش ارزش اطلاعات حسابداری و نیز افزایش کیفیت و سایر قابلیت های اطلاعات حسابداری از جمله شفافیت مالی و پیش بینی کنندگی و تایید کنندگی اطلاعات شده است.

عملیاتی سازی متغیرها

اندازه گیری متغیرهای تحقیق بااستفاده از پرسش نامه صورت گرفته است؛ سوالات پرسش‌نامه بر اساس تحقیق ویرانگا و همکاران (۲۰۲۰)، سوریانتو و همکاران (۲۰۱۹)، الموتاریو همکاران (۲۰۱۷) ، مانوئل ابنجوا (۲۰۱۶)، دیمیتریو پولوس (۲۰۱۳)، چن و همکاران (۲۰۱۲) و چریسنتت (۲۰۰۸) طراحی و مورد آزمون قرار گرفته است، بدین صورت که در ابتدا به مطالعه تحقیقات مطرح شده در بالا پرداخته شد پس از آنکه مطالعات تحقیقات فوق الذکر به صورت کامل انجام گردید و اطلاعات اولیه برای تهیه پرسش نامه استخراج گردید به مصاحبه با خبرگان حرفه حسابداری و به شور گذاشتن اطلاعات بدست امده پرداخته شد و پس از ان به توزیع پرسش نامه خبرگان پرداخته شد و سپس سوالات نهایی پس از نظرسنجی از خبرگان حرفه استخراج گردید و در نهایت سوالات نهایی شده با استفاده از پرسش نامه در اختیار پاسخ دهندگان نهایی قرار گرفت که خلاصه آن به شرح زیر می باشند:

۱- بررسی شفافیت مالی با پذیرش IFRS در واحدهای تجاری پذیرنده توسط ده شاخص اندازه گیری شد که شامل: تاثیر عدم پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده، شفافیت اطلاعات ارائه شده و سودمندی در تصمیم، افشاکلیه رویدادها و وقایع مالی با اهمیت مربوط به واحدتجاری، افزایش معنا دار کیفیت شکل و ترتیب اقلام صورت های مالی اساسی و گزارشگری مالی، کیفیت اصطلاحات و ارائه مطالب توصیفی در یادداشتهای پیوست صورت های مالی، ارائه وبهبود کیفیت افشای اطلاعات در صورتهای مالی و یادداشت های همراه، بهبود طبقه بندی اقلام در صورت جریان های نقدی، بهبود طبقه بندی اقلام در صورت سودو زیان واحدهای تجاری، سازگاری وقابلیت مقایسه صورتهای مالی شرکتهای داخلی و خارجی برای سرمایه گذاران داخلی، کیفیت ارائه اطلاعات مربوط به آماره های کلیدی غیر مالی (مانند سهم از بازارمحصولات، زمان انجام تولید یا تحویل و...)، ارزیابی هوشمندانه تری در بازار سرمایه صورت‌گرفته و بهبود فرایند تصمیم‌گیری می باشد.

۲- بررسی ارزش های تایید کنندگی با پذیرش IFRS در واحدهای تجاری پذیرنده توسط ده شاخص اندازه گیری شد که شامل: ارزش های تایید کنندگی صورتهای مالی، استفاده فعالان بازار سرمایه از اطلاعات حسابداری برای تصمیم گیری، توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر قیمت سهام، رویداد های مثبت و منفی به صورت متعادل و بدون سو گیری در صورتهای مالی ، توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر حجم معاملات سهام ، توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر نقدشوندگی سهام، میزان استفاده از اندازه گیری شفافیت مالی، توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیریت، توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر ریسک سهام و اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر خرید سهام در واحد های تجاری پذیرنده می باشد.

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

۳- بررسی ارزش های پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحدهای تجاری پذیرنده توسط ده شاخص اندازه گیری شد که شامل :بهبود ارزش های پیش بینی کنندگی در صورتهای مالی، روند سودآوری واحد تجاری در آینده، ارزش های پیش بینی کنندگی جریان های نقدی، توان پیش بینی کنندگی سود و پیش بینی جریانات نقدی آتی و سودهای آتی، پیش بینی ارزش گذاری های مالکانه، ارزش های پیش بینی کنندگی ریسک و بازده، ارزش های پیش بینی کنندگی هزینه سرمایه، قابلیت پیش بینی کنندگی صورت های مالی، ارائه اطلاعات غیر مالی مربوط به فرصتهای تجاری و ریسک ها و ارزش های پیش بینی کنندگی صورتهای مالی در توزیع سود نقدی می باشد.

فرضیه های پژوهش

۱) با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده، شفافیت مالی شرکتها افزایش معناداری پیدا خواهد نمود.
۲) ارزش های تایید کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد.
۳) ارزش های پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا میکند.

روش پژوهش

بطورکلی، روش های تحقیق در علوم انسانی را می توان با توجه به دو ملاک تقسیم بندی کرد:

۱- هدف تحقیق

۲- نحوه گردآوری داده ها

از آن جهت که نتایج بدست آمده از این تحقیق، به منظور آگاهی حسابرسان ، مدیران مالی و استفاده کنندگان از صورتهای مالی در مورد بررسی تاثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی می باشد، لذا این تحقیق از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی است.

از آن جهت که داده های لازم برای بررسی معناداری نظرات اعضای نمونه انتخابی، از طریق پرسشنامه میدانی بدست آمده است، لذا این تحقیق از نوع تحقیقات میدانی است.

روش گردآوری اطلاعات

از دو روش جهت جمع آوری اطلاعات استفاده شده است:

الف) روش کتابخانه ای: جهت جمع آوری داده های ثانویه شامل بررسی پیشینه و مبانی نظری تحقیق بکار برده شده است.

ب) روش میدانی: برای جمع آوری داده های اولیه مورد نیاز برای آزمون فرضیه های تحقیق از ابزار پرسشنامه استفاده شده است.

قلمرو زمانی، جامعه و نمونه آماری پژوهش

قلمرو زمانی پژوهش حاضر سال ۱۳۹۹می باشد. با توجه به این که تاثیر پذیرش استاندارد های بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) در سطح کلان جامعه باید مورد بررسی قرار می گرفت، برای دسترسی به اهداف پژوهش، جامعه آماری این تحقیق شامل اساتید و خبرگان حرفه، مشاوران، تحلیل گران مالی و فعالان بازار سرمایه شاغل در شرکتهای سرمایه گذاری، تامین سرمایه، پردازش اطلاعات مالی، سبدگردان، نهادهای مالی و کارگزاری ها به عنوان استفاده کنندگان از صورتهای مالی شرکتها مورد پرسش قرار گرفته اند. که به علت عدم دسترسی به تمامی افراد جامعه مورد مطالعه تنها دسترسی به تعداد ۲۳۴ نفر از آنها میسر گردید و تجزیه و تحلیل آماری فرضیات بر روی همه آنها صورت پذیرفته است.

یافته های پژوهش

آمار توصیفی

پرسشنامه پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی دارای ۳۰ سوال در مقیاس لیکرت است که نمره پایین به معنای تاثیر پایین پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و نمره بالا به معنای تاثیر بالای پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی می باشد. با توجه به دامنه نمره ۱ تا ۹ در این پرسشنامه با میانگین نمره ۵، نتایج نشان می دهد که میانگین تاثیر پذیری ارزش های پیش بینی کنندگی از پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در گروه نمونه ۶.۰۵۳ می باشد که بیشتر از میانگین ارزیابی شده است که دارای انحراف معیار ۱.۹۲۴ می باشد.

جدول شماره ۱ میانگین و انحراف معیار متغیر های پژوهش

متغیر ها	میانگین	انحراف معیار
شفافیت مالی	۶.۲۱۳	۱.۸۴۱
ارزش های تایید کنندگی	۶.۲۷۶	۱.۹۹۱
ارزش های پیش بینی کنندگی	۶.۰۵۳	۱.۹۲۴

روایی و پایایی

پایایی سازه معیاری است برای تعیین سازگاری درونی متغیرهای آشکار. به این معنی که اگر عدد بزرگی برای آن محاسبه شود به این معناست که تمام معیارها بهطور سازگاری نشان دهنده موضوع واحدی هستند. این معیار به مفهوم آلفای کرونباخ نیز

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

شباهت دارد. پایایی بر مبنای مربع مجموع بارهای عاملی یک سازه بیان می‌گردد. این مقدار بر اساس منابع معتبر باید بزرگتر از ۰/۷ باشد تا بتوان ادعا کرد، سازگاری درونی میان داده‌ها وجود دارد.

جدول شماره۲ پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ

متغیر ها	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی
شفافیت مالی	۰/۷۹۹	۰/۸۱۱
ارزش های تایید کنندگی	۰/۸۰۶	۰/۷۹۵
ارزش های پیش بینی کنندگی	۰/۸۱۶	۰/۸۲۴

همانطور که در جدول بالا ملاحظه می‌شود کلیه مقادیر پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ بالای ۰/۷ می‌باشد در نتیجه پایایی ابزار تأیید گردید و از اعتبار بالای پرسشنامه حکایت داشتند.

جدول شماره ۳ نتایج میانگین واریانس‌های استخراجی (AVE)

متغیر ها	نتایج میانگین واریانس‌های استخراجی
شفافیت مالی	۰/۶۶۱
ارزش های تایید کنندگی	۰/۶۸۱
ارزش های پیش بینی کنندگی	۰/۶۳۹

همانطور که در جدول ۳ نشان داده شده است تمامی مقادیر میانگین واریانس‌های استخراجی تقریباً از مقدار ۰/۵ بالاتر هستند، در نتیجه دومین شرط روایی همگرا نیز تأیید گردید.

جدول شماره ۴ نتایج ضریب تعیین R2، اندازه اثر F2 و معیار پیش‌بینی کننده‌ی Q2

متغیر ها	R2	F2	Q2
شفافیت مالی	۰/۶۷۱	۰/۲۷۹	۰/۳۹۱
ارزش های تایید کنندگی	۰/۶۴۱	۰/۲۵۹	۰/۳۶۹
ارزش های پیش بینی کنندگی	۰/۶۵۳	۰/۲۶۷	۰/۳۷۶

برای برازش مدل درونی از ضرایب مسیر، R2، F2، Q2 استفاده می‌شود ضرایب مسیر در آزمون فرضیات بررسی شده است. ضریب تعیین نشان می دهد ارتباط قوی بین متغیرهای تحقیق وجود دارد.

اندازه اثر یا F2 به معنای توان تبیین کنندگی مدل می‌باشد و رابطه‌ی بین سازه‌های مدل را تعیین می‌کند که مقادیر ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ به ترتیب نشان از اندازه تأثیر کوچک، متوسط و بزرگ یک سازه بر سازه دیگر دارد. که توان پیش بینی کنندگی تمامی مدل های این تحقیق در رده بزرگ قرار دارند.

شاخص دیگری که در این مرحله مورد بررسی قرار می‌گیرد شاخص توان پیش‌بینی کنندگی Q2 مدل می‌باشد که درصد واریانس شاخص‌ها را در بین سایر شاخص‌های یک متغیر نشان می‌دهد. Q2 بالا نشان دهنده قدرت پیش‌بینی بالای مدل است.

همانطور که در جدول ۵ مشخص است کلیه مقدار به‌دست آمده برای شاخص‌های برازش در حد قابل قبولی می‌باشند بر این اساس برازش کلیت مدل تأیید گردید. حال به آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخته می‌شود.

جدول شماره ۵ شاخص‌های برازش مدل اصلی پژوهش

شاخص‌های برازش	کمیت فرضیه اول	کمیت فرضیه دوم	کمیت فرضیه سوم	مقدار مطلوب
شاخص SRMR	۰/۰۷	۰/۰۴	۰/۰۵	کمتر از ۰/۰۸
شاخص rms Theta	۰/۰۹۸	۰/۰۹۶	۰/۱۰۲	کمتر از ۰/۱۲
شاخص NFI	۰/۹۶۲	۰/۹۷۵	۰/۹۶۱	بیشتر از ۰/۹

جدول شماره ۶ نتایج آزمون فرضیه های تحقیق

فرضیه	ضریب مسیر	آماره t	KMO شاخص	خی دو	سطح معنی د اری	کل واریانس قابل شرح (ضریب تعیین)
با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده، شفافیت مالی شرکتها افزایش معناداری پیدا خواهد نمود.	۰/۸۱۳	۲۸/۴۱۵	۰.۸۱۴	۲۲۳۱.۰۵	۰.۰۰۰	۷۶.۳۲
ارزش های تایید کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد.	۰/۸۳۲	۳۶/۷۷۳	۰.۸۹۱	۲۳۳۰.۰۸	۰.۰۰۰	۷۱.۳۱
ارزش های پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا میکند.	۰/۷۹۳	۲۵/۹۸۳	۰.۸۶۱	۲۱۶۶.۵۴	۰.۰۰۰	۷۶.۸۶

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

توجه به میزان شاخص KMO (معیاری برای کفایت نمونه گیری) بدست آمده که نزدیک به ۱ می باشد و همچنین با توجه به آماره خی دو که سطح معنی داری آن کمتر از ۵ صدم می باشد می توان بیان داشت که ۱- با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده، شفافیت مالی شرکتها افزایش معناداری پیدا خواهد نمود. ۲- ارزش های تایید کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد. ۳- ارزش های پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا میکند. و بنابراین این فرضیه های تحقیق تایید شده است.

بحث و نتیجه گیری

در دنیای امروز، بین المللی شدن بـازارهای سرمـایه و افـزایش روزافـزون سـرمـایه گـذاری هـای مشـترک چـندملیتی در کـشورهای مختلف، ضـرورت مـربوط بودن، به هنگام بودن و قابل مقایسه بودن اطلاعات و گزارشهای مالی چندملیتی را دوچـندان کـرده اسـت. از زمان انتشار استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS)، عواقب اقتصادی و اثر پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بر کیفیت اطلاعات حسابداری ، موضوع بحث برانگیز محافل حرفه ای و دانشگاهی بوده است.و تحلیل های متفاوتی از آن ارائه شده است.

استانداردهای حسابداری متعددی در جهان وجود دارد و هر کشوری، نسخه ای از اصول پذیرفته شده حسابداری خود را به عنوان بکار میگیرد که آن را به اصطلاح اصول پذیرفته شده حسابداری (GAPP) خطاب می کنند. این امر باعث می شود شرکتها در تهیه صورتهای مالی از اصول پذیرفته شده مختص خود استفاده کنند. این کار عوارضی دارد و عوارض آن هنگامی مشهود می شود که واحد تجاری در کشورهای متعددی اقدام به تجارت کند. در این صورت، سرمایه گذاران چگونه می توانند با استانداردهای گوناگون مواجه شوند، کدام استانداردها دقیق است و چگونه می توان شرکتها را از منظر مالی با یکدیگر مقایسه کرد؟ پاسخ این سئوالات در بکارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی نهفته است. که در این تحقیق از دیدگاه استفاده کنندگان به بررسی آن پرداخته شد. هدف بنیاد استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی تدوین استانداردهای گزارشگری عمومی پذیرفته شده حسابداری، دارای کیفیت بالا، قابل فهم و قابل اجرا بر مبنای اصولی مفصل و شفاف است. این اقدام توسط هیأت مستقل تدوین استاندارد، تحت نظارت هیأت امنایی متنوع از نظر جغرافیایی و حرفه ای صورت می پذیرد که به طور عمومی جوابگوی هیأت نظارت مقامات بازارهای سرمایه عمومی است. این هیأت ها توسط شورای مستقل مشورتی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، انجمن مشورتی استانداردهای حسابداری متشکل از تدوین کنندگان استانداردهای ملی و نیز کمیته تفسیر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی، به منظور ارائه رهنمود در موارد مغایراتی پشتیبانی می گردد که در عمل رخ می دهد. استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی به عنوان زبان رایج امور تجاری جهان طراحی شده است، لذا حساب های شرکت ها در ماورای مرزهای بین المللی قابل فهم و قابل مقایسه است. استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی نتیجه تجارت و سرمایه گذاری بین المللی است و برای شرکتهایی حائز اهمیت است که با چند کشور مبادله دارند. این شرکت های بین المللی به صورتی پیشرونده در حال جایگزینی استانداردهای حسابداری ملی گوناگون خویش هستند؛ جایگزینی با مقرراتی که رعایت آنها توسط حسابداران، دفاتر مالی را برای استفاده کنندگان داخلی و خارجی قابل مقایسه، قابل فهم، قابل اتکا و مربوط خواهد ساخت. کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نیست. طبق گزارش منتشر شده در سال ۲۰۰۷ میلادی توسط گروه گلدمن ساچز در خصوص ۱۱ اقتصاد بزرگ آینده، ایران دارای توان تبدیل به یکی از قدرت های بزرگ اقتصادی جهان در قرن بیست و یکم است و نیز می تواند به اندازه کشور آلمان ثروتمند شود. طبق این گزارش که در سال ۲۰۱۱ میلادی مجدداً تایید گردید، سیاست های راهبردی، مقررات و ثبات ارزی به عنوان مهمترین عوامل مشکل ساز برای تجارت در ایران درنظر گرفته شده است. همچنین مشکلات موجود در دسترسی به منابع مالی بخصوص در واحدهای تجاری متوسط و کوچک نیز از دغدغه های بزرگ است. همچنین با توجه به اینکه ایران هم اکنون بزرگترین اقتصاد جهان محسوب می شود که موفق به عضویت در سازمان تجارت جهانی نشده است و اینکه در دوران پسا تحریم جنب و جوشها برای دستیابی به این مهم درحال افزایش است، پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی برای تسهیل جریان سرمایه به درون کشور از طریق کاهش هزینه تأمین مالی، بیش از پیش مورد توجه قرار خواهد گرفت.

با توجه به رهنمودهای اختیاری سازمان بورس و اوراق بهادار برای بکارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و نیز براساس مطالعه صورت پذیرفته، می توان استنتاج کرد که تفاوت های چشمگیر و اساسی بین استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و استانداردهای حسابداری ایران از جنبه های بنیادین وجود ندارد و اختلافات موجود اندک بوده و موضوعات متناقض اشاره شده در این پژوهش، قابل بازنگری است. همچنین می توان تغییر مبنای گزارشگری مالی به استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی را، یکی از گامهای مهم و راهبردی در پیشبرد برنامه های اقتصادی کلان ملی برای عضویت در سازمان

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

تجارت جهانی قلمداد کرد؛ زیرا در دوران پساتحریم، از جمله اهداف اقتصاد مقاومتی جذب سرمایه های خارجی و هدایت آن به سوی تولید ملی است که برای دستیابی به این مهم لازم است بستر مالی و اقتصادی کشور برای اطمینان بخشی به سرمایه گذاران بین المللی فراهم شود. زمینه این موضوع حیاتی را قابلیت مقایسه گزارش های مالی و بودجه ای و نیز شاخص های مالی کشور با گزارشها و شاخص های مالی سایر گزینه های روی میز سرمایه گذاران خارجی، پدید خواهد آورد. از این جهت، می توان نتیجه گرفت که تولید ناخالص داخلی دارای رابطه مستقیم با بکارگیری مبنای گزارشگری مالی بین المللی و عضویت در سازمان تجارت جهانی دارد. در این پژوهش تاثیر پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و پیش بینی کنندگی بررسی و ارزیابی گردیده است.

به صورت تفکیک شده و خلاصه می توان نتایج حاصل شده از هر یک از فرضیات را به صورت زیر بیان داشت:

۱- با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده، شفافیت اطلاعات ارائه شده و سودمندی در تصمیم افزایش معناداری پیدا خواهد نمود. ۲- با پذیرش IFRS ، افشاکلیه رویدادها و وقایع مالی با اهمیت مربوط به واحدتجاری افزایش معناداری پیدا خواهد نمود. ۳- پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) موجب افزایش معنا دار کیفیت شکل و ترتیب اقلام صورت های مالی اساسی و گزارشگری مالی می شود. ۴- با پذیرش IFRS ، کیفیت اصطلاحات و ارائه مطالب توصیفی در یادداشتهای پیوست صورت های مالی افزایش معناداری پیدا خواهد نمود. ۵- پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) باعث ارائه وبهبود کیفیت افشای اطلاعات در صورتهای مالی و یادداشت های همراه می شود. ۶- ارائه صورتهای مالی مبتنی بر IFRS موجب بهبود طبقه بندی اقلام در صورت جریان های نقدی واحد های تجاری پذیرنده می شود. ۷-اجرای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی(IFRS) باعث بهبود طبقه بندی اقلام در صورت سودو زیان واحدهای تجاری پذیرنده می شود. ۸- با پذیرشIFRS، سازگاری وقابلیت مقایسه صورتهای مالی شرکتهای داخلی و خارجی برای سرمایه گذاران داخلی افزایش معناداری پیدا خواهد نمود. ۹- پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی(IFRS) ، کیفیت ارائه اطلاعات مربوط به آماره های کلیدی غیر مالی (مانند سهم از بازارمحصولات ، زمان انجام تولید یا تحویل و...) افزایش معناداری پیدا خواهد نمود.۱۰- با پذیرش IFRS ، ارزیابی هوشمندانه تری در بازار سرمایه صورت گرفته و فرایند تصمیم گیری بهبود معناداری پیدا خواهد نمود..

میزان تأثیر ارزش های تایید کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل عاملی نشان دهنده این مطلب است که ۷۱.۳۱ درصد از تغییرات واریانس حاکی از این است که میزان تأثیر ارزش های تایید کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده قابل شناسایی است. با توجه به میزان شاخص KMO بدست آمده که نزدیک به ۱ می باشد و همچنین با توجه به آماره خی دو که سطح معنی داری آن کمتر از ۵ صدم می باشد می توان بیان داشت که میزان تأثیر ارزش های تایید کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده شامل موارد زیر است: ۱- ارزش های تایید کنندگی صورتهای مالی با پذیرش IFRS افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد. ۲- استفاده فعالان بازار سرمایه از اطلاعات حسابداری برای تصمیم گیری با پذیرش IFRS افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد. ۳- توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر قیمت سهام با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد. ۴- با اجرای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS)، رویداد های مثبت و منفی به صورت متعادل و بدون سو گیری ، در صورتهای مالی مطرح می شوند. ۵- توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر حجم معاملات سهام با پذیرش IFRS افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد. ۶- توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر نقدشوندگی سهام با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد. ۷- با پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) ، میزان استفاده از اندازه گیری شفافیت مالی افزایش می یابدکه موجب ارائه اطلاعات مربوط تر می شود. ۸- توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر تصمیم گیری مدیریت با پذیرش IFRS افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد. ۹ -توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر ریسک سهام با پذیرش IFRS افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد.۱۰- با پذیرش IFRS توانایی اثرگذاری اطلاعات حسابداری بر خرید سهام در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا خواهد کرد.

میزان تأثیرارزش های پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل عاملی نشان دهنده این مطلب است که ۷۶.۸۶ درصد از تغییرات واریانس حاکی از این است که میزان تأثیرارزش های پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده قابل شناسایی است. با توجه به میزان شاخص KMO بدست آمده که نزدیک به ۱ می باشد و همچنین با توجه به آماره خی دو که سطح معنی داری آن کمتر از ۵ صدم می باشد می توان بیان داشت که میزان

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

تأثیرارزش های پیش بینی کنندگی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده شامل موارد زیر است: ۱- ارزش های پیش بینی کنندگی در صورتهای مالی با پذیرش IFRS بهبود قابل ملاحظه ای پیدا میکند. ۲- ارزش های پیش‌بینی کنندگی روند سودآوری واحد تجاری در آینده با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا میکند. ۳- ارزش های پیش بینی کنندگی جریان های نقدی با پذیرش IFRS در واحد های تجاری پذیرنده افزایش معنا داری پیدا میکند. ۴- به کار گیری شفافیت مالی در گزارشگری مالی موجب افزایش توان پیش بینی کنندگی سود و پیش بینی جریانات نقدی آتی و سودهای آتی میشود. ۵- پیش بینی ارزش گذاری های مالکانه با پذیرش IFRS افزایش معنا داری پیدا میکند. ۶- ارزش های پیش بینی کنندگی ریسک و بازده با پذیرش IFRS بهبود قابل ملاحظه ای پیدا میکند.، ۷- ارزش های پیش بینی کنندگی هزینه سرمایه شرکت با پذیرش IFRS افزایش معنا داری پیدا میکند. ۸- با به کار گیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی(IFRS) قابلیت پیش بینی کنندگی صورت های مالی افزایش می یابد. ۹-با اجرای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS)، ارائه اطلاعات غیر مالی مربوط به فرصتهای تجاری و ریسک ها بهبود میابد. ۱۰- ارزش های پیش بینی کنندگی صورتهای مالی در توزیع سود نقدی با پذیرش IFRS بهبود قابل ملاحظه ای پیدا میکند.

نتایج حاصل شده از تحقیق بارث و لانگ ۲۰۰۵، نشان داد که اطلاعات تهیه شده بر اساس استانداردهای بین المللی حسابداری، نسبت به اطلاعات حسابداری تهیه شده بر اساس استانداردهای ملی حسابداری، به استثنای استانداردهای امریکایی، کیفیت بیشتری دارند، نتایج تحقیق چریسنتت ۲۰۰۸ در رابطه با پذیرش استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و کیفیت حسابداری که نتایج آن نشان داد بهبود کیفیت مشاهده شده نتیجه اجرای تغییرهای دیگری به طور همزمان با پذیرش استانداردها بوده است، نتایج حاصل شده از تحقیق مارتیز و دومر ۲۰۱۲ که با استفاده از داده های تامسون رویترز خواص آماری پیش بینی درآمد سه ماهه در سال تصو یب (IFRS ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۱) در برزیل، دریافتند که پذیرش IFRS بر ویژگی هایی مانند دقت، تعصب و دقت پیش بینی تحلیلگران در شر ایط مختلف مفید هستند. نتایج نشان میدهد که افزایش دقت بر ای شرکت های سودآورتر ، مفیدتر است و نتایج حاصل شده از تحقیق دیمیتریو پولوس ۲۰۱۳ که اثر استفاده از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر کیفیت اطلاعات حسابداری در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آتن را بررسی کردند و نتایج نشان داد که بکارگیری استانداردهای حسابداری از لحاظ شناخت زودتر زیان، کاهش مدیریت سود و افزایش شفافیت اطلاعات ارائه شده ارقام حسابداری شده است، و نیز نتایج حاصل شده از تحقیق جورج لاتریدیس ۲۰۱۰ که به بررسی اتخاذ استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در بریتانیا پرداخت. و نتایج نشان میدهد معمولا اجرای استانداردهای بین المللی گزار شگری مالی کیفیت حسابداری را تقویت می کند و میدان مدیریت سود را کاهش داده، به تشخیص به موقع تر زیان کمک نموده و منجر به مقیاس های ارتباط ارزشی بیشتر می شود ، و نتایج حاصل شده از تحقیق رحمانی و همکاران ۱۳۹۷ که به بررسی تاثیر پیاده سازی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی(IFRS) بر کیفیت گزارشگری مالی پرداختند. مطالعات مرتبط با پذیرش IFRS در کشورهای پذیرنده، حاکی از بهبود کیفیت گزارشگری مالی در نتیجه به کارگیری استانداردهای مذکور می باشد ،و نتایج حاصل شده از تحقیق فاطمی مقدم ۱۳۹۷ که به بررسی محاسن و موانع پذیرش استانداردهای حسابداری در سطح بین المللی بر کیفیت گزارشگری مالی در ایران پرداختند و نتایج پژوهش نشان داد که محاسن مناسبی پیشروی پذیرش و استفاده از استانداردهای حسابداری در سطح بین الملل در گزارشگری مالی وجود دارد ولی در مقابل این محاسن، معایبی نیز در مقابل پذیرش این استانداردها وجود دارد که بایستی برطرف شوند ولی درمجموع امکان استفاده و پذیرش استانداردهای مالی بین المللی در ایران فراهم است و استفاده از استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی می تواند به سودمندی بیشتر شرکت ها منجر شود همسو با نتایج حاصل شده از این تحقیق می باشد.

به موجب نتایج حاصل شده از پاسخ های دریافتی از شرکت کنندگان در پاسخ به پرسش نامه تحقیق از جمله شفافیت مالی، ارزش های تایید کنندگی و ارزش های پیش بینی کنندگی که همه این موارد با اجرایی شدن استانداردهای بین المللی حسابداری در ارتباط هستند، پیاده سازی استانداردهای حسابداری بین المللی از دیدگاه استفاده کنندگان اطلاعات حسابداری مفید به فایده بوده و قابلیت فهم و درک استفاده کنندگان از اطلاعات را افزایش داده و موجب بهبود شناسایی و اندازه گیر ی معاملات، دارایی ها و بدهی ها ، افزایش کیفیت ارائه و افشای اجزای صورت های مالی و کیفیت محتوای اطلاعاتی صورتهای مالی می شود و این امر مؤید بهبود کیفیت اطلاعات حسابداری در نتیجه به کارگیری IFRS می باشد. اما باید در نظر داشت که پیاده سازی و اجرایی شدن استانداردهای بین المللی حسابداری در کشور می تواند مزایا و معایبی داشته باشد که برای اجرایی شدن آن می بایست تمامی جنبه های مثبت و منفی آن بررسی و سپس اجرایی گردد. بنابراین

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

موضوعات زیر برای انجام پژوهش توسط سایر پژوهشگران پیشنهاد می گردد: ۱- انجام پژوهش فوق با اضافه کردن سایر متغیرهای موثر و تعداد مشاهدات بیشتر در سال های آتی. ۲- بررسی تاثیر عوامل کلان اقتصادی نظیر تورم، نوسانات نرخ طلا و ارز و ... بر بکارگیری استانداردهای بین المللی حسابداری.۳- تحقیق در خصوص پیاده سازی هر کدام ازاستانداردهای بین المللی‌حسابداری به طور خاص و بررسی نتایج حاصل ازآن. ۴- پیشنهاد میشود که در پژوهش های آتی به بررسی تاثیر بکارگیری IFRS بر کیفیت اطلاعات مالی در صنایع خاص پرداخته شود.

فهرست منابع

* ابوالفتحی, حسن, نوراله زاده, نوروز, جعفری, محبوبه, خسروی پور, نگار. (۱۳۹۹). بررسی پیامدهای کیفیت گزارشگری یکپارچه بر ارزش‌گذاری شرکت‌ها و عملکرد آتی شرکت با تاکید برنقش پیچیدگی و نیازهای تأمین منابع مالی خارجی. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت, ۹(۳۵), ۱۱۹-۱۳۳.
* اعتمادی، حسین و سپاسی ، سحر.(۱۳۹۶). فراتحلیل پذیرش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و ارتباط ارزشی اطلاعات حسابداری، مجله پژوهش های کاربردی در گزارشگری مالی، سال ششم، شماره ۱۱ ، پاییز و زمستان ۱۳۹۶، ص ص ۱۳۰ – ۸۵ .
* اسدی نهاری، نادر ، قدرت‌اله طالب‌نیا ؛ حمید رضا وکیلی فردو رمضانعلی رویائی.(۱۳۹۸) . نقش تعدیل کننده پذیرش استانداردهای گزارشگری مالی بین المللی (IFRS) بر رابطه میان کیفیت سود و هزینه حقوق صاحبان سهام، (شواهد تجربی : بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و شرکت‌های سرمایه‌گذاری فعال در بورس اوراق بهادار تهران) ، مجله دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، مقاله ۲، دوره ۸، شماره ۳۰، تابستان ۱۳۹۸، صفحه ۱۵-۲۶ .
* باقرآبادی، سیدمحمد، شایان، علیرضاو شایان، کورش(۱۳۹۵). مروری بر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS)، تهران، انتشارات ترمه.
* بولو قاسم ،یحیی حساس یگانه ،فریدون رهنمای رودپشتی ،شهرام چهارمحالی.(۱۳۹۶). الگوی رویکرد حسابداران و حسابرسان به استانداردهای حسابداری و تأثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری . مجله پژوهش حسابداری مالی و حسابرسی ، سال نهم شماره ۳۳ بهار ۱۳۹۶ ص ۱۲۵-.۱۴۸
* پیوندی محمود ، علی بهرامینسب، علی شاهی. (۱۳۹۴). برر سی اهمیت و ماهیت استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی و تأثیر آن بر کیفیت، مجله حسابرس،شماره ۸۰ دیماه ۱۳۹۴.
* حجازی رضوان ، غلامرضا سلیمانی و مریم امیدی نوبیجار.(۱۳۹۲). اثرات پذیرش استانداردهای حسابداری بین المللی در بعد اقتصادی بر محیط ایران، مجله ی پیشرفت های حسابداری دانشگاه شیراز، دوره ی پنجم، شمار هی اول، بهار و تابستان ۳۹۲ ، پیاپی۶۴/۳ صفحه ۸۷-۱۱۱ .
* خدادادی ولی، سید علی واعظ و علی رودبار شجاعی.(۱۳۹۵). عوامل مؤثر بر پذیرش استانداردهای بین المللی حسابداری در کشورهای درحال توسعه، فصلنامه حسابداری مالی/سال هشتم/ شماره ۳۰ /تابستان ۹۵ /صفحات ۱۲۲-۱۴۲.
* خوبرو, ناصر و زهرا فرجام.(۱۳۹۷).تاثیر به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی بر ویژگی های کیفی گزارشگری مالی، هفتمین کنفرانس ملی کاربردهای حسابداری و مدیریت، تهران، گروه ارتباط طلایی آسیا.
* عسگری سعید .(۱۳۹۶) . بررسی تاثیر استانداردهای حسابداری ایران بر ویژگی های کیفی اطلاعات صورتهای مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد.
* عزیزی, فرهاد, خان محمدی, محمدحامد, اسماعیل زاده, علی, خدایی وله زاقرد, محمد, رهنمای رودپشتی, فریدون. (۱۴۰۰). ارائه الگویی از اثر ویژگی‌های سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری بر عملکرد سیستم مبتنی بر نقش تعدیلی عدم‌اطمینان‌کاری و عدم تمرکز سازمانی. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت, ۱۰(۳۷), ۹۷-۱۱۱.
* فاطمی مقدم، مرضیه.(۱۳۹۷). بررسی محاسن و موانع پذیرش استانداردهای حسابداری در سطح بین المللی بر کیفیت گزارشگری مالی در ایران، کنفرانس بین المللی مدیریت حسابداری اقتصاد و بانکداری نوین، تهران، شرکت همایش آروین البرز.
* کوچکی تاجانی، محدثه و پورعلی، محمدرضا،۱۳۹۹،امکان سنجی بکارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) بر اساس هوش فرهنگی مالی،اولین کنفرانس بین المللی چالش ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع و مدیریت و حسابداری،ساری،
* سلیمانی امیری غلامرضا ، ندا رسولی.(۱۳۹۶). دیدگاه افراد فعال در حرفه حسابداری درخصوص پذیرش و به کارگیری استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در ایران، پژوهشهای تجربی حسابداری، سال ششم، شماره ۲۴، تابستان۱۳۹۶، صص۱ -۲۴.
* مرادی بیژن، علیرضا غیاثوند و فرید صفتی. (۱۳۹۷). اثر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی IFRS بر مدیریت سود ناشی از اقلام تعهدی، دومین کنفرانس ملی پژوهش های نوین

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

در مدیریت و حقوق، کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون.

* مصدق، سعید و سیدمحمد میریان اقدم.(۱۳۹۷). تاثیر اجرایی شدن استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی (IFRS) در شفافیت مالی (مطالعه موردی: شرکت های بیمه پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران)، دومین کنفرانس بین المللی مدیریت و کسب و کار، تبریز، گروه مدیریت دانشگاه تبریز.
* پورزمانی ،زهراو بنایی، مریم.(۱۳۹۶). تاثیر عوامل فرهنگی بر اجرای استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی،مجله پژوهش های تجربی حسابداری دانشگاه الزهرا ، سال ششم، شماره ۴ (پیاپی ۲۴)، ص ص ۲۰۲- ۱۷۷.
* وکیلی فرد حمیدرضا ، مونا علی اکبری.(۱۳۸۸). تاثیر بکارگیری استانداردهای حسابداری بر کیفیت گزارشگری مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، حسابداری مدیریت ،دوره ۲، شماره ۳(پیاپی ۳)، زمستان ۱۳۸۸، صفحه ۸۷.-۷۷
* هدایتی علی، شهره یزدانی و محمد حامد خانمحمدی.(۱۳۹۷). شناسایی نیازهای آموزشی جامعه حسابداران رسمی ایران در ارتباط با پیاده سازی استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی در ایران، فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت سال هفتم، شماره ۲۷، پائیز۱۳۹۷.

* Abdullah AL-Mutairi, Kamal Naser , Nabi Al-Duwaila.(2017). Students' Attitudes towards the Adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) in Kuwait. Asian Social Science; Vol. 13, No. 5; 2017
* Agus Fredy Maradona, Parmod Chand 2018 " The Pathway of Transition to International Financial Reporting Standards(IFRS) in Developing Countries:Evidence from Indonesia"Journal of International Accounting, Auditing and Taxation, Volume 30, March 2018, Pages 57-68
* Alawiye-Adams, Adewale Adegoke and Ibukun-Falayi, Owoola Rekiat,2018" The Impact of International Financial Reporting Standards (IFRS) Adoption on the Quality of Financial Statements of Banks in Nigeria. (January 10, 2018). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=3099851 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3099851
* Bernard Raffournier Alain Schatt 2018 " The impact of International Financial Reporting Standards (IFRS) adoption and IFRS renouncement on audit fees: The case of Switzerland" international journal of auditing, 2018;22:345–359
* Barth, M. E 2013 " Global comparability in financial reporting: What, why, how when"? " China Journal of Accounting Studies,
* Barth, M. E., Landsman, W. R., & Lang, M. H 2008 ".International accounting standards and accounting quality " Journal of accounting research498.٤٦٧ ,(٣)٤٦
* Chen Chen, Danqing Xu Young & Zili Zhuang (2012). Externalities of mandatory IFRS adoption: Evidence from Cross-Border Spillover Effects of Financial Information on Investment Efficiency. Retrieved from Hope, O. K., Thomas, W. B. and D. Vyas (2009). "Transparency, ownership,and financing constraints in private firms".Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=1535644.
* Draz, Muhammad Umar (2012). IFRS or IFRS-based domestic standards: Implications for China's future accounting system. Retrieved from http://papers.ssrn.com/abstract=2134519.
* Emmanuel Ogbenjuwa, (2016). Implementation of International Financial Reporting Standards by Listed Companies in Nigeria, Walden University.
* George latridis. (2010). International Financial Reporting Standards and the quality of financial statement information, Journal: International Review of Financial Analysis, 19 (3) , 193–204
* Jung Hoon Kim, Steve Lin 2019 " Accrual anomaly and mandatory adoption of IFRS: Evidence from Germany " Advances in Accounting Volume 47 November 2019 Article 100445
* Jaana Kettunen 2017 "Interlingual translation of the International Financial Reporting Standards as institutional work " Accounting, Organizations and Society, Volume 56, January 2017, Pages 38-54
* Mark DeFond, Xinzi Gao, Oliver Zhen Li, Lijun Xia 2019 " IFRS adoption in China and foreign institutional investments " China Journal of Accounting ResearchVolume 12, Issue 1March 2019Pages 1-32
* Matthias Nnadi, Teerooven Soobaroyen 2015 "International financial reporting standards and foreign direct investment: The case of Africa" Advances in Accounting, Volume 31, Issue 2, December 2015, Pages 228-238
* Marziana Madah Marzuki, Effiezal Aswadi Abdul Wahab 2016 " Institutional factors and conditional conservatism in Malaysia: Does international financial reporting standards convergence matter?" Journal of Contemporary Accounting & Economics, Volume 12, Issue 3, December 2016, Pages 191-209
* Martinez, A. L. & Dumer, M. C. R. (2012). Adoption of IFRS and the properties of analysts' forecasts: The Brazilian case. Retrieved from
* Rajni mala ,parmod chand. (2014). Impacts of Additional Guidance Provided on International Financial Reporting Standards on the Judgments of Accountants, The International Journal of Accounting, 49 (2) , 263–288.
* P. R. WeerathungaChen XiaofangMohammad NurunnabiR. M. N. C. Swarnapali 2020 " Do the IFRS promote corporate social responsibility reporting? Evidence from IFRS convergence in India" Journal of International Accounting, Auditing and Taxation September 2020Volume 40Article 100336
* Tulus Suryanto, Agrianti Komalasari 2019 " Effect of mandatory adoption of international financial reporting standard (IFRS) on supply chain management: A case of Indonesian dairy industry" January 2019 Uncertain Supply Chain Management 7(2):169-178

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 13/ No. 49/ Spring 2024

The Impact of Adopting International Financial Reporting Standards On financial transparency, affirmative and predictive values

Jahangir Sadi
PhD student in accounting, Department of accounting, Qaemshahr branch, Islamic Azad University, Qaemshahr, Iran
Jahangir.sadi@yahoo.com

Ali Jafari
Assistant Prof, Department of accounting, Qaemshahr branch, Islamic Azad University, Qaemshahr, Iran
(Corresponding Author)
jafarilarijani@gmail.com

Seyed Hossein Naslmousavi
Assistant Prof, Department of accounting, Qaemshahr branch, Islamic Azad University, Qaemshahr, Iran
seyadhossein2@yahoo.com

Abstract

In today's world, we are witnessing increasing efforts to standardize accounting standards internationally. The main purpose of this study is to investigate the effect of acceptance of International Financial Reporting Standards on financial transparency, validation and forecasting values as indicators of accounting information quality. In this regard, the necessary information to achieve the objectives of the research has been collected from the field research method and using a questionnaire. The statistical population includes professors and professional experts, consultants, financial analysts and capital market activists as users of corporate financial statements, which was conducted in 2020. Data analysis method is factor analysis method. Also, structural equation testing was performed using SPSS and Smart-pls software and Cronbach's alpha test was used to assess the reliability of the questionnaires. According to the research findings and data extracted from 234 questionnaires, it shows that financial transparency, confirmatory and predictive values with the acceptance of IFRS in the receiving business units, increases the relevance, transparency and comparability of statements. It will be financed and will generally improve the quality of accounting information and provide better quality figures.

Keywords: Adoption of International Financial Reporting Standards, Financial Transparency, Validation Values, Predictive Values.

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir

Archive of SID.ir